[2023] 4 ਐਸ ਸੀ ਆਰ

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ.

ਬਨਾਮ.

ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

(2023 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2861-62)

17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2023

[ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ ਅਤੇ ਐੱਮ.ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, 2002:
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ-ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਬਕਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ-ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ। 13 (4)-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਿਖੋ - ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਰਚ 2022 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਗਿਆ-ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕ ਐੱਸਐੱਲਪੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ-ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। –
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਧ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਆਪਕ ਹਨ ਪਰ ਸਿਰਫ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ-ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਚਿਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਕਲਾ। 226

ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ-ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।
ਲਿਖੋਃ

ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ ਦੀ ਲਿਖਤ-ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਜਦੋਂ-ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਸਾਰੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ-ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਲੱਭਣ ਵੇਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣਾ-ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਮੇਤ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਕਲਾ 226.

ਮੈਂਡਮਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਪਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ-ਮੈਂਡਮਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਰਿਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਹੈ - ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ-ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਚੌਕਸੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਕਲਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। 12.

ਨਿਆਂਇਕ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀਃ ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. ਈ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਐਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਕਿਹਾ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ-ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ-ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਫੀਸ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦਾ ਹੈ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਆਰਟੀਕਲ 226 ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸਃ ਵਪਾਰਕ ਮਾਮਲੇ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਮੰਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਕੁਝ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ।

226 ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਸਪਲਾਈ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ-ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ।

ਹਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਕਾਮਥ ਬਨਾਮ ਸਈਦ ਅਹਿਮਦ ਇਸ਼ਾਕ (1955) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1104; ਮਾਰਡੀਆ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (2004) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 311: [2004] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 982-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਐੱਚ.ਪੀ. (2021) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 771; ਫੀਨਿਕਸ ਆਰਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2022) 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 345; ਫੈਡਰਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਾਗਰ ਥਾਮਸ ਐਂਡ ਓਰਸ। (2003) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 733: [2003] 4 ਵਾਧੂ. ਐੱਸਸੀਆਰ 121; ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਅਰਵਿੰਦਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ 2022 ਵਿੱਚ ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ. ਸੀ. 1522; ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸੱਤਿਵਤੀ ਟੰਡਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2010) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 110: [2010] 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1; ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ.

ਮੈਥਿਊ ਕੇ.ਸੀ. (2018) 3 ਐਸਸੀਸੀ 85: [2018] 1 ਐਸਸੀਆਰ 233; ਵਰਿਮਾਦੁਗੂ ਓਬੀਆਈ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (2023) 2 ਐਸਸੀਸੀ 168-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(2022) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 345	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 11, 17
[2003] 4 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 121	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 11, 17
[2010] 9 ਐਸਸੀਆਰ 1	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 11, 17
[2018] 1 ਐਸਸੀਆਰ 233	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 11, 17
(2023) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 168	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 11, 17
[1955] 1 ਐਸ ਸੀਆਰ 1104	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 14
[2004] 3 ਐਸ ਸੀਆਰ 982	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 15
(2021) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 771	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 16

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2023 ਦਾ 2861-2862.

ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 19.10.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਡਬਲਯੂ. ਏ. ਨੰ. 1492 ਅਤੇ 1497 ਦਾ 2022.
ਕੇ. ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡ., ਏ. ਕਾਰਤਿਕ, ਅਰਸ਼ ਖਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਸੁਰੇਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਪ੍ਰਿਆ ਕੇ, ਐਡ. ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।
ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ. ਐਡ., ਨਿਸ਼ੇ ਰਾਜਨ ਸ਼ੋਂਕਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੂ ਕੇ ਜੋਏ, ਅਬਰਾਹਮ ਸੀ. ਮੈਥਿਊ, ਅਲੀਮ ਅਨਵਰ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.
ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.
1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
2. ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕਪਾਸੜ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ, ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ' ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹਨ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ

[ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.]

3. ਸੁਣਿਆ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਕੇ.ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ।

4. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇੱਕ ਹਾਊਸਿੰਗ/ਕੇਸੀਸੀ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਲੋਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਲੋਨ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ 27.05.2021 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸੰਪਤੀ ("ਐੱਨਪੀਏ") ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਐਕਟ, 2002 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ " ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 07.08.2021 ਅਤੇ 12.08.2021 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ 28.10.2021 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 28.10.2021 ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ 3 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਵਧੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 28 ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੰਗ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 23940 ਦਾ 2021. ਉਕਤ ਸੂਚੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੰਜ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਲਾਭ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (4) ਤਹਿਤ ਦੋ ਨੋਟਿਸ 02.12.2021 ਅਤੇ 20.12.2021 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2021 ਦਾ 30238 ਅਤੇ 2021 ਦਾ 30450, ਇੱਕ ਪੱਖੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਿਸ਼ਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਮਾਰਚ, 2022 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣ ਗਿਆ।

7. ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਪਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 10911 ਮਿਤੀ 16.12.2021,

"ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਅਤੇ ਡੀ. ਆਰ. ਏ. ਟੀ. ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਅਤੇ ਡੀ. ਆਰ. ਏ. ਟੀ. ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਫਿਲਹਾਲ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸਟਾਪ-ਗੈਪ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਅਤੇ ਡੀ. ਆਰ. ਏ. ਟੀ. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 21-1-2022 'ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰੋ।
8. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਸਵੈ-ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮਿਤੀ 12.09.2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਭਰੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ।
2. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
9. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ 20 ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ, ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ, ਇੱਕ ਰਾਹਤ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2022 ਦਾ 1492 ਅਤੇ 2022 ਦਾ 1497,12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰਿਣਦਾਤਾ ਬੈਂਕ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ

[ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.]

ਅਦਾਲਤ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਇਕੱਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਗਭਗ 185 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 35 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਛਾੜਦਿਆਂ ਡਿਫਾਲਟਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ/ਗਾਰੰਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।
11. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। 2002 ਦੇ ਐਕਟ 54 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਦਲਵਾਂ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ ਜਾਂ ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਆਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੈ ਗਏਃ

ਫੀਨਿਕਸ ਆਰਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆ ਮੰਦਿਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2022) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 345.
ਫੈਡਰਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਾਗਰ ਥਾਮਸ ਐਂਡ ਓਰਸ, (2003) 10 ਐਸਸੀਸੀ 733.
ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਅਰਵਿੰਦਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ, 2022 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ. ਸੀ. 1522.
ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸੱਤਿਵਤੀ ਟੰਡਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2010) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 110
ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਥਿਊ ਕੇ.ਸੀ., (2018) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 85

ਵਰਿਮਡੁਗੁ ਓ. ਬੀ. ਆਈ. ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ,

(2023) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 168. 12. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਉਪਲੱਬਧ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਤਿਅੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਕੋਲ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। 13. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਵਪਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਮੰਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਸਪਲਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਹੈ।

14. ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਲੱਭਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦੇਣ। ਸਾਰੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਮੇਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨੁਸਖ਼ੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਆਫੀ, ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਰੋਕ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਕਾਮਥ ਬਨਾਮ ਸਈਦ ਅਹਿਮਦ ਇਸ਼ਾਕ, (1955) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1104

ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, "ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਬਹਿਸ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਐਂਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਮਦਰਾਸ [(1952) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 519], ਵੀਰੱਪਾ ਪਿਲਾਈ ਬਨਾਮ ਰਮਨ ਅਤੇ ਰਮਨ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ [(1952) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 583], ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਬੂਬਕਰ ਬਨਾਮ ਕਸਟਡੀਅਨ ਜਨਰਲ [(1952) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 696] ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਸੱਪਾ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਨਾਗੱਪਾ [(1955) ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 250]। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ (1) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ

[ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.]

ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। (2) ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (3) ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗਲਤ ਹੋਣ। ਇਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਗਲਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ, ਜੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(4) ਜਿਸ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਨੈਰਥੰਬਰਲੈਂਡ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ; ਐਕਸ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ਾਅ [(1951) 1 ਕੇ.ਬੀ. 711], ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ "ਬੋਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼" ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸਨ, ਤਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਲਾਰਡ ਗੋਡਾਰਡ, ਸੀ.ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਤਾ ਦਾ ਅਸਲ ਦਾਇਰਾ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਲਸਾਲ ਓਵਰਸੀਅਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਲੰਡਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮੀ ਰਾਈ। ਕੰਪਨੀ [(1879) 4 ਏ.ਸੀ.30] ਅਤੇ ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਨੈਟ ਬੈੱਲ ਸ਼ਰਾਬ. [(1922) 2 ਏ.ਸੀ.28] ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਲਸਾਲ ਓਵਰਸੀਅਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਲੰਡਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮੀ ਰਾਈ ਵਿੱਚ। [(1879) 4 ਏ.ਸੀ.. 30] ਲਾਰਡ ਕੇਅਰਨਜ਼, ਐਲ.ਸੀ. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈਃ

"ਜੇ ਕੁਆਰਟਰ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਂਚ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਵੇਖਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ' ਤੇ ਗਲਤੀ ਮਿਲੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਨੈਟ ਬੈੱਲ ਲਿਕਰਜ਼ ਐੱਲ. ਡੀ. [(1922) 2 ਏ.ਸੀ.. 128] ਲਾਰਡ ਸਮਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾਃ

"ਇਹ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੋ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੈ; ਦੂਜਾ ਇਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ।

ਰੇਕਸ ਬਨਾਮ ਨੈਰਥੰਬਰਲੈਂਡ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ; ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਸ਼ਾਅ [(1951) 1 ਕੇ.ਬੀ.. 711] ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਰੈਕਸ ਬਨਾਮ ਨੈਰਥੰਬਰਲੈਂਡ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਸ਼ਾਅ [(1952) 1 ਕੇ.ਬੀ. 338]. ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡੈਨਿੰਗ, ਐਲ.ਜੇ.ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆਃ

"ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਯਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈਃ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੇ ਗਲਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਰਿਸ, ਐਲ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

"ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ, ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ, ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਜਿੱਥੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਵੀਰੱਪਾ ਪਿੱਲਈ ਬਨਾਮ ਰਮਨ ਐਂਡ ਰਮਨ ਲਿਮਟਿਡ [(1952) ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 583] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ "ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ"।. ਵਿੱਚ ਬਸੱਪਾ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਨਾਗੱਪਾ [(1955) ਐਸਸੀਆਰ 250] ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀਃ "ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ 'ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ' ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਲਈ ਵੀ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ,., ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਅਗਿਆਨਤਾ ਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ

[ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.]

ਕਾਨੂੰਨ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ' ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

15. 2002 ਦੇ ਐਕਟ 54 ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਰਡੀਆ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (2004) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 311 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਅਸਾਨ ਢੰਗ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਿਮਾਗ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਨਰ-ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਮੇਤ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

16. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਚੌਕਸੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਫੀਸ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਐੱਚ.ਪੀ., (2021) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 771 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ,

“25. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ "ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਰਲਪੂਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ਼ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਸ (1998) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 1, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟ ਕੀਤਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 9-10, ਪਾਰਸ 14-15)

"14. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ, ਮੈਂਡਮਸ, ਪਾਬੰਦੀ, ਕੋ ਵਾਰੰਟੋ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼" ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

15. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਸੰਕਟਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੋਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਉੱਤੇ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੈ ਪਰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਰਲਪੂਲ ਦੇ ਇਸ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸਵਾਦੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ)

26. ਵਰਲਪੂਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਾਅਦ। ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਸ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ [(1998) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 1], ਹਰਬੰਸਲਾਲ ਸਾਹਨੀਆ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ। ਲਿਮਟਿਡ [(2003) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 107], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿਃ (ਹਰਬੰਸਲਾਲ ਸਾਹਨੀਆਕੇਸ, ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 110, ਨੂੰ 7)

"7. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਉਪਾਅ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਜਬੂਰੀ ਦਾ। ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਸੰਕਟਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈਃ (i) ਜਿੱਥੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ; (ii) ਜਿੱਥੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਹੈ; ਜਾਂ (iii) ਜਿੱਥੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਵੇਖੋ ਵਰਲਪੂਲ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ਼ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਸ [(1998) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 1]। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਸੰਕਟਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਮੱਖਣ ਹੈ, ਕੋਲ ਆਈ

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ

[ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.]

ਕਿਸੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਕਾਰਨ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੱਲ ਧੱਕਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ)

27. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਭਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨਃ

27.1. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

27.2. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜ੍ਹਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲਵਾਂ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

27.3. ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਉੱਥੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇਃ (ਏ) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; (ਬੀ) ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ; (ਸੀ) ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ; ਜਾਂ (ਡੀ) ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

27.4. ਇੱਕ ਬਦਲਵਾਂ ਉਪਾਅ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲਵਾਂ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

27.5. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਖੁਦ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਾਅ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਇਹ ਨਿਯਮ ਨੀਤੀ, ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ।

27.6. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥ ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

17. ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. ਈ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਐਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਫੈਡਰਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਾਗਰ ਥਾਮਸ, (2003) 10 ਐਸਸੀਸੀ 733,

"18. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ, ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਉੱਭਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (i) ਰਾਜ (ਸਰਕਾਰ) (ii) ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ; (iii) ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ; (iv) ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ; (v) ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; (vi) ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਿੰਗ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਚੱਲਦੀ ਹੈ; (vii) ਜਨਤਕ ਡਿਊਟੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ; ਅਤੇ (viii) ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ

XXX XXX XXX

26. ਕੰਪਨੀ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਉੱਦਮ ਹੈ ਜੋ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਹੈ. ਬੈਂਕਿੰਗ ਵੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਨਾਦਿਕਾਲ ਤੋਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਰਾਜ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਜਿਸ ਕੋਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੰਡਲ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਪਨੀ

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ

[ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.]

ਪੰਜ ਲੱਖ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਨਾਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬੈਂਕਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ' ਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕਰਜ਼ੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕੰਪਨੀ, ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ, ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਚਿਤ ਵਿੱਤੀ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਾ ਚੱਲਣ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਿੱਤੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਤੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਕ ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਨਿਰਮਾਣ, ਹੋਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਵੀ, ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਾਰਨ ਡੁੱਬ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਉਦਯੋਗ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1951 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਉੱਦਮੀਆਂ/ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਜੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

27. ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪਰ ਕੁੱਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਐਕਟ, ਫੈਕਟਰੀਜ਼ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸਹੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981 ਜਾਂ ਪਾਣੀ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974 ਆਦਿ। ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਜੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਲਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਣਗਿਣਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਉੱਠ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹੋਰ ਉਪਚਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

• ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸੱਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ, (2010) 8 ਐਸਸੀਸੀ 110

", 42. ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ।(1). ਧਾਰਾ 17 (1) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸਮੀਕਰਨ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਵਿਆਪਕ ਹੈ।

ਆਯਾਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬਲਕਿ ਗਾਰੰਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 13 (4) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਅਤੇ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਚਾਰ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦੋਵੇਂ ਹਨ।

43. ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਟੈਕਸਾਂ, ਸੈੱਸ, ਫੀਸਾਂ, ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਆਦਿ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਡ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

44. ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੰਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਰਿੱਟਾਂ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ, ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ.

45. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਖਤਿਆਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਜਬੂਰੀ ਦਾ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਰਜ਼ੀ, ਅਪੀਲ, ਸੋਧ ਆਦਿ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

xxx xxx xxx

55. ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਏ. ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. ਈ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਚੌਕਸੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਗੀਆਂ।

• ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਥਿਊ ਕੇ.ਸੀ., (2018) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 85,

"5. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਨਿਆਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਿਰੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਬਨਾਮ ਛਬੀਲ ਦਾਸ ਅਗਰਵਾਲ [(2014) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 603] ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ . 611, ਪਾਰਾ 15)

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ

[ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.]

"15. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕੁਝ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ. ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਥਾਨਸਿੰਘ ਨਥਮਲ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ. ਟੈਕਸ [ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1964 ਐਸ. ਸੀ. 1419], ਟੀਟਾਘੁਰ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ [(1983) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 433:1983 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਟੈਕਸ) 131] ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਫੈਸਲੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੇ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਦਲਵਾਂ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਚ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

XXX XXX XXX

8.. ਸਾਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਨੇ ਬਦਲਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਡਿਫਾਲਟਰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਨਰਸਿਮਹਨ ਕਮੇਟੀ । ਅਤੇ ॥ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਅੰਧਿਆਰੁਜੀਨਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਨ, ਤਰਲਤਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ, ਸੰਪਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਬੇਮੇਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗੀ। ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1993 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਨਿਯਮਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਬਣ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

9. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਡੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਓ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ [(2001) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 569] ਕਿਃ (ਐਸਸੀ ਸੀ ਪੀ. 570, ਪੈਰਾ 6)

"6. ਇਹ ਐਕਟ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਫਾਸਟ-ਟਰੈਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦੀ, ਫਿਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬਦਲਵਾਂ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿਧੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

xxx xxx xxx

15. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਵਾਨਗੀ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ

[ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.]

ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕਪਾਸੜ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ੇ ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਜ਼ਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਜਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਕਦੀ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੋੜਵੰਦ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਤਰਲਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਰਥ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਲਗਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸੱਤਿਆਵਤੀ ਟੰਡਨ [(2010) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 110: (2010) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਈ. ਵੀ.) 260] ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ (ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਪੀ ਪੀ. 123-24, ਪੈਰਾ 46)

"46. ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ, ਸੈੱਸ, ਫੀਸ ਆਦਿ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਰਾਜ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ/ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕਾਂ, ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਦਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ, ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ, ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਬਾਬੂਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਬਨਾਮ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ [ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1969 ਐਸ. ਸੀ. 556], ਵਰਲਪੂਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। v. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਆਫ਼ ਟ੍ਰੇਡ ਮਾਰਕਸ [(1998) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 1] ਅਤੇ ਹਰਬੰਸਲਾਲ ਸਾਹਨੀਆ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ। ਲਿਮਟਿਡ [(2003) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 107] ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ, ਫਿਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ

ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ।

ਫੀਨਿਕਸ ਏਆਰਸੀ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆ ਮੰਦਰ, (2022) 5 ਐਸਸੀਸੀ 345

", 18. ਹੋਰ ਵੀ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਜੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ-ਏ. ਆਰ. ਸੀ.-ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ/ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਏਆਰਸੀ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਧਾਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ/ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਏ. ਆਰ. ਸੀ. ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬੈਂਕ/ਏ. ਆਰ. ਸੀ. ਨੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬੈਂਕ/ਏ. ਆਰ. ਸੀ. ਦੀ ਉਕਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੈਂਕ/ਬੈਂਕ/ਏਆਰਸੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਨੋਰੰਜਕ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਗਾ ਟੂਲਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ। ਬਨਾਮ. ਸੀ.ਏ.ਇਮਾਨੂਅਲ, [(1969) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 585] ਅਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, [(2012) 12 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 331: (2013) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 45:4 ਐਸ. ਸੀ. ਈ. ਸੀ. 715] ਉੱਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

XXX XXX XXX

21. ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਥਿਊ ਕੇ.ਸੀ., [(2018) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 85: (2018) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ ਆਈ ਵੀ) 41] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵੀਨ ਮੈਥਿਊ ਫਿਲਿਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ

[ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.]

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 13 ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।(4). ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿ ਮਿਤੀ 13-8-2015 ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 13 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਸੀ, ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਕੁੱਲ 3 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਰੀਬ 117 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਪਨ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ 2015 ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੈ। ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਇੱਕਪਾਸੜ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਸਾਈਨਰ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ/ਅਸਾਈਨਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

• ਵਰਿਮਾਦੁਗੂ ਓਬੀ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸੁਲੂ, (2023) 2 ਐਸਸੀਸੀ 168

", 36. ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਡੈਬਿਟ ਰਿਕਵਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀ-ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਬਦਲਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਿੱਟ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਟਸ ਰੂਟ 2002 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੀ-ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

18. ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਅਸਧਾਰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਚਿਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ।

19. ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮਾਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਕ: ਰਾਖੀ, ਐਲ ਸੀ ਆਰਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler